

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/93/2015
Identifikačné číslo spisu: 1012200171
Dátum vydania rozhodnutia: 30.03.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1012200171.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľa: K. V., V. XXX/X, F., proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 - 10, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. septembra 2015, č.k. 5Sd/35/2012-83, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 9. septembra 2015, č.k. 5Sd/35/2012-83, p o t v r d z u j e.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom z 9. septembra 2015, č.k. 5Sd/35/2012-83, potvrdil podľa § 250q ods. 2 OSP rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX z 21. októbra 2011 v spojení so zmenovým rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 25. januára 2012 a rozhodnutie číslo XXX XXX XXXX zo dňa 10. augusta 2012.

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX zo dňa 21. októbra 2011 bol navrhovateľovi priznaný starobný dôchodok podľa § 65 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov od 7. januára 2011 v sume 135,00 eur mesačne. Toto rozhodnutie odporkyňa zmenila rozhodnutím č. XXX XXX XXXX zo dňa 25. januára 2012 v časti jeho odôvodnenia.

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX zo dňa 10. augusta 2012 bol zvýšený starobný dôchodok od 7. januára 2011 na sumu 156,90 eur mesačne podľa § 65, § 112 ods. 1 a § 82 zákona o sociálnom poistení; od 1. januára 2012 na sumu 162,10 eur mesačne. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že suma starobného dôchodku sa zvýšila po preukázaní nových údajov rozhodujúcich pre výpočet dôchodku v období od 15. januára 1976 do 31. decembra 1976 a od 1. januára 1977 do 31. decembra 1977. Bol preukázaný vymeriavací základ a obdobie dôchodkového poistenia, čím sa počet započítaných dní obdobia dôchodkového poistenia zvýšil na 6 405 dní.

Súd prvého stupňa mal preukázať, že žiadosťou spísanou dňa 30. septembra 2011 navrhovateľ požiadal o priznanie starobného dôchodku od 7. januára 2011, ku dňu dovŕšenia dôchodkového veku podľa § 65 ods. 2 zákona o sociálnom poistení 62 rokov. V preskúmaných rozhodnutiach odporkyňa podrobne zdôvodnila postup pri výpočte sumy starobného dôchodku aplikujúc príslušné zákonné ustanovenia. Podkladom pre hodnotenie doby zamestnania a zárobku boli evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia (poistenia). Evidenčné listy boli vystavené zamestnávateľskou organizáciou a táto organizácia zodpovedá za správnosť evidenčných podkladov.

Krajský súd preskúmal zákonosť postupu a rozhodnutí odporkyne podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Nezákonosť rozhodnutí o priznaní starobného dôchodku navrhovateľ namietal v podaných opravných prostriedkoch. Námietky sa týkali hodnotenia, resp. posúdenia doby zamestnania za obdobie od 1. júla 1975 do 14. januára 1976, kedy mal pracovať u zamestnávateľa TJ L. F..

Ohľadom spornej doby zamestnania ani po dôkladnom a rozsiahlom došetrení zamestnania navrhovateľa prostredníctvom Slovenského národného archívu, Slovenského združenia telesnej výchovy, Magistrátu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava, registratívneho strediska, Archívu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava, Správy telovýchovných a rekreačných zariadení hlavného mesta Slovenskej republiky a Asociácie športu, pre všetkých nebola preukázaná doba zamestnania navrhovateľa u tohto zamestnávateľa v tomto období. Bola využitá možnosť ustanovenia § 197 zákona o sociálnom poistení, aby čestným prehlásením bola daná možnosť navrhovateľom tvrdené skutočnosti preukázať. Krajský súd v tejto súvislosti konštatoval, že navrhovateľ ani touto možnosťou nepreukázal tvrdené skutočnosti, nakoľko ním uvedení svedkovia PhDr. U. S., CSc. a Ing. Y. Y., PhD., nevykonávali rovnaký druh zamestnania a podľa evidenčných listov dôchodkového zabezpečenia zamestnávateľov v období od 1. júla 1975 do 31. decembra 1977 bol PhDr. U. S., CSc. zamestnaný u zamestnávateľa T., n.p. Bratislava a Ing. Y. Y., T., bol zamestnaný u zamestnávateľa U.. Pre relevantnosť tvrdených údajov je však nevyhnutné, aby sa jednalo o svedkov, ktorí pracovali v tom istom čase a s rovnakou dĺžkou práce a vykonávali rovnaký druh zamestnania pre toho istého zamestnávateľa, v danom prípade TJ L. F.. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nemohla byť doba zamestnania od 1. júla 1975 do 31. decembra 1977 a hrubé zárobky u zamestnávateľa TJ L. F. zhodnotená na účely nároku na starobný dôchodok.

Rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX zo dňa 10. augusta 2012 bol navrhovateľovi zvýšený starobný dôchodok od 7. januára 2011 na sumu 156,90 eur mesačne. Suma starobného dôchodku sa zvýšila po preukázaní nových údajov rozhodujúcich pre výpočet dôchodku v období od 15. januára 1976 do 31. decembra 1976 a od 1. januára 1977 do 31. januára 1977 po zaslaní overenej fotokópie občianskeho preukazu. V čase vydania rozhodnutia 21. októbra 2011 uvedený doklad nebol odporkyňi k dispozícii. Bol preukázaný vymeriavací základ a obdobie dôchodkového poistenia, čím sa obdobie dôchodkového poistenia zvýšilo na 6 405 dní.

Sporná doba od 1. júla 1975 do 14. januára 1976, kedy mal navrhovateľ pracovať u zamestnávateľa TJ L. F. nebola ani po dôkladnom a rozsiahlom došetrení zamestnania hodnoverne preukázaná ani podľa § 197 zákona o sociálnom poistení, preto toto obdobie nebolo možné hodnotiť na nárok na starobný dôchodok.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a neúspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie namietajúc jeho nezákonosť. Zotrval na všetkých skutočnostiach, údajoch uvedených v odvolaniach, písomných vyjadreniach, svedeckých výpovediach, čestných vyhláseniach a iných dôkazoch, ktoré boli predložené v konaní u odporkyne a v súdnom konaní. Trval na preukázaní doby zamestnania v období od 1. júla 1975 do 31. decembra 1977

u zamestnávateľa TJ L., a to najmä doloženým občianskym preukazom a čestnými vyhláseniami svedkov, ktoré boli hodnoverné vzhľadom na to, že v inkriminovanom období pôsobili u zamestnávateľa TJ L.. Opätovne poukázal na špecifickú organizačnú štruktúru pracovníkov/členov TJ L., kde v inkriminovanej dobe pôsobilo asi 50 členov. Jediným riadnym zamestnacom na základe pracovnej zmluvy bol on sám. Ostatní boli „dobrovoľní členovia“ bez nároku na mzdu. Preto nie je možné zadovážiť svedectvo o jeho dobe zamestnania a hrubom zárobku. Poukázal tak na ustanovenia §§ 184 a nasl. zákona o sociálnom poistení, najmä na § 195 - podklad rozhodnutia, § 196 - dokazovanie a § 197 - čestné vyhlásenia a uviedol, že nikde sa neuvádza, že na účely hodnotenia pravdivosti, hodnovernosti čestného vyhlásenia, svedeckých výpovedí pre preukázanie doby zamestnania a hrubých zárobkov musí ísť o svedkov, ktorí pracovali v rovnakom období, s rovnakou dĺžkou práce a vykonávali rovnaký druh zamestnania pre toho istého zamestnávateľa. Takýto výklad považuje za tendenčný. Na podporu svojich tvrdení o dobe zamestnania v TJ L. navrhol vykonať novoobjavený dôkaz - doplniť dokazovanie o svedeckú výpoveď R. V., bytom L. č. XX, okres M. M., ktorý pracoval v TJ L. na pozícii športového trénera a tajomníka Výboru TJ L. a jeho úlohou bolo okrem iného zromažďovať a predkladať podklady. Z dôvodu, že tento pán žil v zahraničí a na Slovensko prišiel len nedávno, nemohol navrhnuť vykonanie tohto dôkazu. R. V. pracoval v TJ L. na pozícii športového trénera a tajomníka Výboru TJ L.. Jeho úlohou bolo okrem iného zhromažďovať a prekladať podklady/dokumenty z oblasti pracovno-právnej aj voči Sociálnej poisťovni ekonómovi a hospodárovi TJ L.. Svedok môže potvrdiť dobu jeho zamestnania v TJ L.. Žiadal, aby odvolací súd po doplnení dokazovania rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil odporkyni na opätovné prešetrenie a nový výpočet výšky mesačnej sumy starobného dôchodku.

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutí odporkyne o priznaní starobného dôchodku od 7. januára 2011 podľa § 65 a nasl. zákona o sociálnom poistení v sume 156,90 eur mesačne.

Medzi účastníkmi konanie je sporné posúdenie obdobia zamestnania v TJ L. od 1. júla 1975 do 14. januára 1976.

Podľa § 196 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo

skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne.

Podľa § 197 ods. 1 zákona o sociálnom poistení organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže namiesto dôkazu pripustiť čestné vyhlásenie účastníka konania.

Podľa § 197 ods. 2 zákona o sociálnom poistení čestné vyhlásenie organizačná zložka Sociálnej poisťovne nepripustí, ak tomu bráni všeobecný záujem, alebo ak by tým bola porušená rovnosť medzi účastníkmi konania. Čestným vyhlásením nemožno nahradiť znalecký posudok.

Z obsahu spisu vyplýva, že žiadosťou spísanou dňa 30. septembra 2011 navrhovateľ požiadal odporkyňu o priznanie starobného dôchodku od 7. januára 2011. Na strane 1 Prílohy č. 1 k žiadosti o starobný dôchodok uviedol pobyt a práca v zahraničí do 31. augusta 1963, od 1. septembra 1964 do 31. augusta 1974 doba poistenia dokladovaná a zhodnotená v žiadosti o DSP, od 1. júla 1975 do 31. decembra 1977 TJ L. F., od 6. februára 1978 do 3. augusta 1984 doba poistenia dokladovaná a zhodnotená v žiadosti o DSP, od 4. augusta 1984 nezamestnaný neevidovaný.

O právnom nároku na starobný dôchodok odporkyňa rozhodla rozhodnutím č. XXX XXX XXXX zo dňa 21. októbra 2011 tak, že bol navrhovateľovi priznaný starobný dôchodok podľa § 65 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov od 7. januára 2011 v sume 135,00 eur mesačne. Toto rozhodnutie odporkyňa zmenila rozhodnutím č. XXX XXX XXXX zo dňa 25. januára 2012 v časti jeho odôvodnenia.

Po podaní opravného prostriedku proti rozhodnutiu č. XXX XXX XXXX zo dňa 21. októbra 2011 navrhovateľ preukázal namietanú dobu zamestnania od 15. januára 1976 do 31. decembra 1977. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX zo dňa 10. augusta 2012 bol tak zvýšený starobný dôchodok od 7. januára 2011 na sumu 156,90 eur mesačne.

V predmetnej právnej veci navrhovateľ vo svojich vyjadreniach vyhlásil, že v období od 1. júla 1975 do 14. januára 1976, ktoré je medzi účastníkmi konania sporné, bol na základe pracovnej zmluvy jediným zamestnancom na TJ L. F..

Odporkyňa pri rozhodovaní o žiadosti navrhovateľa na starobný dôchodok z podkladov založených v jeho administratívnom spise vykonala rozsiahle zisťovanie doby zamestnania a hrubých zárobkov za sporné obdobie od 1. júla 1975 do 14. januára 1976 prostredníctvom šetrenia v archívoch a vyhláseniami svedkov. Na účely preukázania doby zamestnania a hrubého zárobku navrhovateľ označil svedkov PhDr. U. S., CSc. a Ing. Y. Y., PhD. Vyhlásenia navrhovateľom označených svedkov o tom, že navrhovateľ bol v dobe od 1. júla 1975 do 14. januára 1976 zamestnaný u zamestnávateľa TJ L., nemali pre odporkyňu hodnoverný dôkaz o spojitosti uvedených svedkov so zamestnávateľom TJ L.. Podľa evidenčných listov dôchodkového zabezpečenia zamestnávateľov bol svedok PhDr. U. S., CSc. (predseda výboru TJ L. v dobe od 1. júla 1975 do 14. januára 1976) zamestnaný u zamestnávateľa T. a svedok Ing. Y. Y., PhD. (člen výboru TJ L.) bol zamestnaný u zamestnávateľa U.. Z dôvodu, že v období 1. júla 1975 do 14. januára 1976 nepôsobili u rovnakého zamestnávateľa, nie je možné pre nárok na starobný dôchodok hodnotiť ani dobu zamestnania ani hrubé zárobky potvrdené len vyhlásením týchto svedkov.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia tak správne konštatoval, že hrubé zárobky svedkov pracujúcich na obdobnej pracovnej pozícii pre iného zamestnávateľa je prípustné použiť na porovnanie len v prípade hodnoverného preukázania doby zamestnania v TJ L. F..

Odvolací súd sa stotožnil so zistením a právnym posúdením preskúmaných rozhodnutí o priznaní starobného dôchodku od 7. januára 2011 podľa § 65 a nasl. zákona o sociálnom poistení.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k rovnakému záveru ako súd prvého stupňa, že obdobie od 1. júla 1975 do 14. januára 1976, kedy mal navrhovateľ pracovať na základe pracovnej zmluvy u zamestnávateľa TJ L., na základe vykonaného dokazovania nie je možné zohľadniť na účely nároku na

starobný dôchodok, nakoľko táto doba zamestnania nie je hodnoverne preukázaná.

V súvislosti s novoobjaveným dôkazom uvedeným v odvolaní proti rozsudku krajského súdu odvolací súd poznamenáva, že navrhovateľ môže podať novú žiadosť o úpravu sumy starobného dôchodku.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je v súlade so zákonom o sociálnom poistení a preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1, § 219 ods. 1, 2 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 250k ods. 1 veta prvá OSP ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania.

O trovách konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 492 ods. 1, 2 SSP tak, že neúspešnému navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.